

fenntartják - az objektivitás, a mérhetőség és a társadalmi jelenségek előrejelezhetőségének *illúzióját*, azonban a társadalom ezen szemüvegen keresztül történő szemlélése alapvetően elhibázott. Amellett érvelünk, hogy a társadalmi jelenségek oksági elemzése, a társadalomtudományok fent körülhatárolt módszereinek tulajdonított predikciós képesség szükségképpen félrevezetőek, ugyanis a társadalmi jelenségekre érdemesebb úgy tekinteni, mint jelentéstelített, értelmezésre és *nem* magyarázatra szoruló jelenségek. E kép előnyeinek bemutatáshoz áttekintjük a társadalomtudományok történetének kardinális pontjait, amelyek rávilágítanak arra, hogy a társadalomtudományok mai állapotának volt, és van is alternatív, plauzibilis víziója. Továbbá elemezzük a „predikció”, a „magyarázat”, a „törvény” és a „tény” fogalmakat, rámutatva, hogy ezen fogalmak alkalmatlanok a társadalmi jelenségek vizsgálatára.

Csikós Nándor (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Mezei pacsirta élőhely változása Európai léptékben

A felszínborítás változása jelentős volt az elmúlt évtizedekben Hazánkban és egész Európában egyaránt. A felszínborítás változásának mértékét és jellegét más-más tényezők befolyásolták Nyugat- és Kelet-Európában. Kettő mintaterületen (Magyarország, Schleswig-Holstein tartomány) vizsgáltam a mezei pacsirta és a felszínborítás típusok kapcsolatát. 5x5 km rácsháló volt a vizsgálat alapja, ezekben egyesítettem a Corine Land Cover felszínborítás adatbázist és a mezei pacsirta adatbázisokat (MME, Schleswig-Holstein ornitológiai csoport). A statisztikai számításokat R statisztikai programban végeztem el. Generalizált Lineáris Modellek (GLM) futtatásával megállapítottam a kedvelt és a nem kedvelt felszínborítás típusokat. StepAIC stepwise funkciójával sorba rendeztem és szelektáltam a változókat. Élőhelyet jelentő típusok a nem öntözött szántóföldek és a természetes gyep; negatív korreláció mutat a gyümölcsösök, komplex művelésű területek és az erdők. Egész Európára elvégeztem 5x5 km rácshálókból ennek a két csoportnak a változás vizsgálatát, így becsülve az élőhely változást. A változásokat országokként grafikonnal, valamint térképen is ábrázoltam. Eredményeim validálásaként összevettem az élőhely változás és a mezei pacsirta populáció változását minden országban, amely szignifikáns korrelációt ($r=0.553$, $p<0.001$) mutat. Eredményeim az adatbázisok méretarányából kifolyólag nem pontosan becsülik a mezei pacsirta egyedszám változását, de egy átfogó képet ad az Európai országokon belüli változásról.